

ירחוק לשאלות מדיניות
בלבדיות וצבאיות

מצדה

תמוז, תש"ב

כרך שלישי

חוברת ד' (י"ב)

זכר הנספים משה בקרמן אהרן ויסביין בשבי אריב בחזית לוב ישא מחנה מגיני הארץ	אבלים לשלמה ריכנשטיין אנשי «מערכות»
---	---

ה

ך

ך

ע

מ

להגנת החיים

חזית מצרים הפכה במשך ימים מספר אחת הזירות החשובות במלחמה העולמית. אין זו מלחמת תמרון אי-שם במדבר לוב. מלחמה היא על שליטה במזרח התיכון ובים התיכון. מלחמה על הקשר הימי והיבשתי הן עם המזרח הרחוק והן עם פרס וקוֹקוֹ; מלחמה אשר הישגי האויב בשלביה הראשונים מעלים על זכרו של צ'רצ'יל את ימי נפילת צרפת לפני שנתיים. ומלחמה זו תוצאות לה גם לגבי צירוף כוחות חדשים במערכות המלחמה הנוכחית. צ'רצ'יל מציין בנאומו את ההשפעה האפשרית של המלחמה בחזית זו על עמדת תורכיה, ספרד, צרפת ואפריקה הצפונית הצרפתית. והרי לרשימה זו של המושפעים אפשר להוסיף עוד מדינות, עמים וישובים במזרח התיכון עצמו. הצופים לתוצאות המלחמה בחזית מצרים.

משום כך נודעת חשיבות כה רבה להתאוששות הכוחות הבריטיים בעצמם את האויב בקו אל-עלמיין. זוהי לא רק עצירת כוח התנופה של צבא רומל, אלא גם מניעת התגברותם של הכוחות, המושכים לקראת ה"ציר" את המדינות הנייטרליות המהססות, והעמדת סכר בפני גלי מבוכה במזרח התיכון. בהכרת ערך זה גלום אולי גם סוד העמידה בקו אל-עלמיין. קו זה לא בוצר והוכן, במידת שנעשה הדבר בטוֹבֵרוֹק ומרסה מטרות. להגנת קו זה צריך היה לעצור

ולארגן מחדש צבא נסוג, אשר האויב רודף אחריו. אין זאת אלא, שהכרת הסכנות שבנסיגה נוספת מלאה רוח חדשה את הכוחות הבריטיים הלוחמים, את המצביאים ואת הצבא גם יחד, והם הוכיחו כי לא נשתה גבורתם של צבאות הברית כשהוטל עליהם להלחם בנקודות-מפתח מכריעות. זה הוא אולי אחד הגילויים המובהקים לכך, שהכרעה במערכות המלחמה נקנית גם בימינו לא רק על ידי ביצור וציוד, אלא גם על ידי ההכרה והרוח של הכוחות הלוחמים. מלקח זה נשאב כוח גם אנו. עמידת הגבורה באל-עלמיין איננה רק עצירת הסכנה למזרח התיכון, ולא-רק-ישראל בתוכו. היא הנה גם אות לתפקיד הרב העלול ליפול בחלקו של הישוב במקרה, שגם ארצנו תגרף לתוך זירת המלחמה. עוד טרם נפלה ההכרעה בחזית זו, שני הצדדים הלוחמים מכירים עתה בכל ערכה, והמלחמה כאן עלולה להיות עקשנית מאד ובעלת תנודות רבות. תוך תנודות אלו יכולה גם הארץ להפגע, ולא רק מהתקפות אויר. אף אם ייעצר או אפילו יוסג האויב במצרים, אין זה מן הנמנע שהוא ינסה לפגוע בארץ, ולאיים מן העורף על הלוחמים במצרים. במקרה זה, כבכל מקרה של צורך בהגנה על הארץ, חייב ויכול הישוב העברי להוות גורם רב ערך. אין כמוהו בכל המזרח התיכון, שגורלו, קיומו ועתידו כה קשורים במלחמה הזאת. אין כמוהו יודע את אשר נושאת לו השתלטותו, ולו גם זמנית, של האויב הזה. ידוע יחסם של היטלר ובני בריתו, שבתוך חלקי העולם והעמים השונים, לעם העברי ולעתיד קיומו, וידועות למדי הבטחותיהם בנידון זה המוצהרות בקביעות מפעם לפעם. ידיעה זו של הצפוי, תלביש את הישוב העברי עוז להעמיד את כל כוחו לרשות המלחמה, ואם לא ניתן לנו להכין את עצמנו בעוד מועד לקראת שעות הסכנה, יגלה הישוב העברי את הכשרון של התכוננות מהירה גם בשעה האחרונה; ולקח אל-עלמיין ישמש לנו אות, שאף התכוננות מהירה אינה מחוסרת תקוה, כשהכרה הולמת מלווה את העומדים במערכה.

אך אל נא נאחר גם את השעה האחרונה, אל נתעלם לכל הפחות עתה מן האות החמור שניתן לנו, ואל יתעלמו ממנו גם השלטונות, אשר בידיהם האפשרות להכין את כל הישוב היהודי לעמידה במערכה ולנצל את כל הכוח הצפון בהכרח היהודי להלחם עד הסוף. אחריות כבדה מוטלת על הישוב העברי והשלטונות גם יחד בפני ההיסטוריה, שקשרה את כל תקותו ועתידו של העם היהודי בארץ זו. אחריות מיוחדת מוטלת על השלטונות לגבי הנהלת המלחמה, אשר נמסרה לידיהם. כל אכזבות של עבר לא תעקורנה מתוכנו את התקוה, כי בשעה זאת תימצא הדרך להכנתנו ולהפעלת כל כוחותינו, שכם אחד עם כל הצבאות הנלחמים נגד שלטון היטלר.